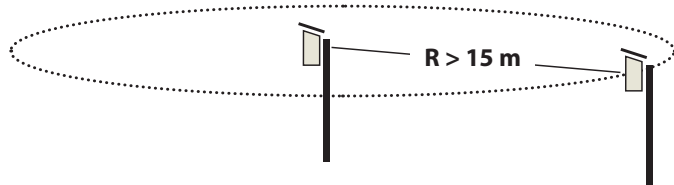


ATT SÄTTA UPP FÅGELHOLK I TRÄDGÅRDEN

Fågelholkar är bäst att placera i trädgården mellan fruktträd eller bärbuskar med minst 15 meters avstånd från varandra. Detta avstånd är nödvändigt för att skapa ett tillräckligt stort födoområde för fåglar. Står träd och buskar glest, ska även holkar sättas upp med glesare avstånd.

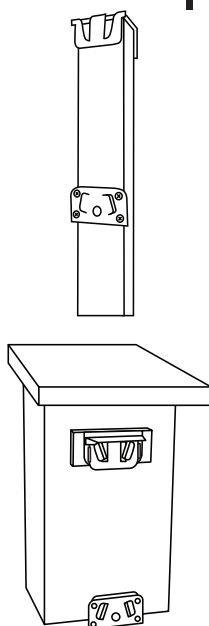


Man bör undvika att hänga fågelholkar i omedelbar närhet till en körbana, eftersom fågelungar som flyger ut ur holken inte kan värja sig mot en sådan fara. Holken ska sättas upp antingen i helt lodrätt position eller i lite framåtluten position för att underlätta de uppvuxna ungarna i holken att klättra upp till ingångshålet.

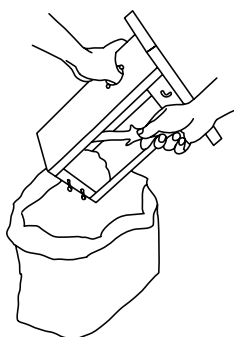
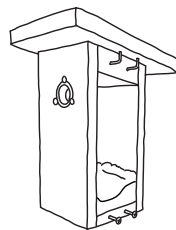
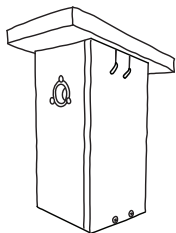
Sätts fågelholken upp på en metallstolpe mellan träd och buskar och rensas årligen, är den förväntade livslängden längre i och med bättre uttorkningsförhållanden. I fuktigare förhållanden, till exempel i en trädkrona på ett lövträd kan holkens livslängd vara mellan fem till tio år.

Om holken inte sätts upp på stolpar utan med hjälp av trådar på ett träd, medför detta en rejäl risk då katter, ekorrar, möss och andra djur kan klättra upp och angripa fåglarna. En metallstolpe hindrar smådjur att klättra upp. Holkar finns med 2 eller 3 meter långa metallstolpar avsedda med fästclips. Rekommenderad höjd från marken för en fågelholk är mellan 1,5 och 2 meter. Räcker inte stolplängden till för att förankra den stabilt i mark, ska ett förankringsbart underlag för stolpen användas.

Fågelholkar kan sättas upp året runt men helst redan under hösten då mesfåglar som söker skydd från rovdjur och kyla brukar övernatta i holkar på vintern.



DET ÄR ENKELT OCH BEKVÄMT ATT RENSA FÅGELHOLKEN



Tyvärr kan fåglarna inte själva rensa holken av gammalt bomaterial. Lämnas holken orensad på hösten, läggs nytt material varje vår ovanpå det gamla. På några år kommer fågelholken att fyllas helt av bomaterialet och fåglarna kan inte använda den längre. En fågelholk ska rensas en gång om året mellan hösten och våren, då den inte är bebodd av fåglar.

För enkel och bekväm rensning ska holken tas ner från clipsen. Vrid de två små handtagen på den öppningsbara sidans överkant motsols och lämna dem i lodrätt läge vid öppningsspringorna. Dra den öppningsbara sidans överkant lite utåt, men bara så mycket att den passerar holtktakets kant. Lyft därefter sidan uppåt och ta bort helt. Ta ut gammalt bomaterial ur holken. Det är bäst att rensa holken nära marken för att undvika dammen att spridas. Det gamla bomaterialet bör tas ut från gården eller brännas för att hindra spridning av boparasiter.

Vid sammanställning av denna text har det använts information hämtad från följande nätsidor:

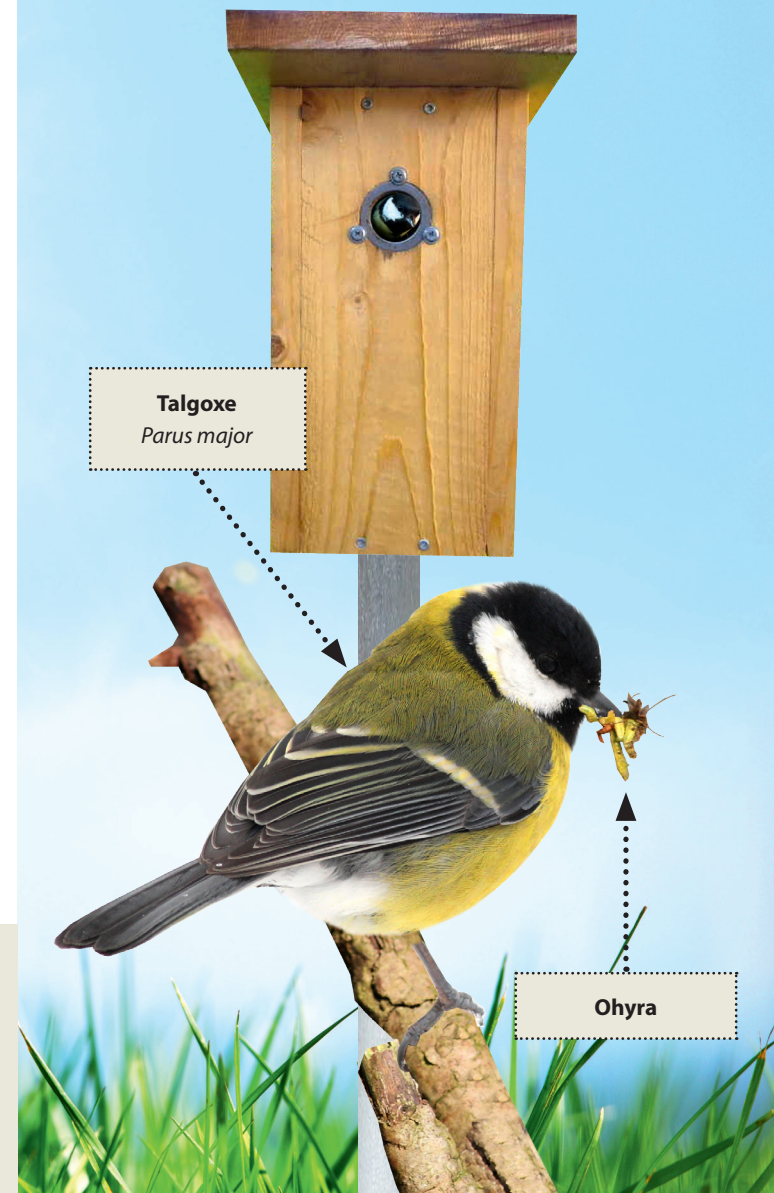
http://www.birdlife.fi/lintuharrastus/linnunpontojen_rakennusohjeet.shtml
ning http://www.eoy.ee/sites/default/files/Suvised_aialinnud_2011_www.pdf.

Refererad forskning:

Mols CMM, Visser ME (2007) Great Tits (*Parus major*) Reduce Caterpillar Damage in Commercial Apple Orchards. PLoS ONE 2(2): e202.doi:10/1371/journal.pone.0000202.

Tillverkare av fågelholkar:

FastGrowth OÜ, Röömu tee 6-3, 51013 Tartu
GSM: +372 511 9714, www.birdnestbox.eu,
e-mail: jyri.jarvis@birdnestbox.eu,
Fågelholkens formgivning ©Formaks OÜ



FÅGELHOLK

för ohyrabekämpning i fruktgårdar

Denna typ av fågelholk är mest lämpad för talgoxar (*Parus major*) och svartvita flugsnappare (*Ficedula hypoleuca*). Häckningstiden för talgoxar och flugsnappare sammanfaller med den tid då blomknoppar och unga frukter skadas av ohyra. Häckar fåglar i fågelholkar, äter de insekter, inklusive många olika skadedjur på träd och buskar runtom holken.

Småfåglar äter många insektsarter, bland annat ohyra, dess ägg och larv.

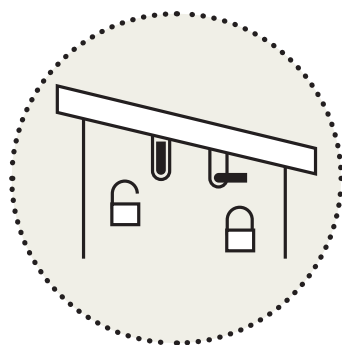
Enligt resultaten från en forskning som genomförts i Holland (Mols and Visser 2007) förminskade talgoxarna som häckade i fågelholkarna uppsatta i äppelträdgårdar skadorna på äppelskörd med 50%. Enligt denna forskning var uppsättningen av fågelholkar i äppelträdgårdar samtidigt den billigaste metoden för ohyrabekämpning.

Mesfåglar och flugsnappare anses inte utgöra någon fara för äppel- och bärskörderna. På hösten orsakas skördeskador av andra fågelarter såsom starar och koltraster, men på våren äter även de insekter och larv. Starar är betydligt större än mesfåglar och holken's ingångshål är för litet för dem.

DENNA TYP AV FÅGELHOLK ÖVERENSSTÄMMER MED ALLA VÄLKÄNDA KRAV PÅ SÄKER-STÄLLANDE AV SÄKER VID HÄCKNING

- 1 Sidostycket kan enkelt tas av och stängas tätt vid rensning av holken varje höst. Holken får inte öppnas under häckningstid för att inte störa fåglar.

- 2 Fågelholken är enkel att ta ner från fästclips för rensning. Det är alltid bättre att rensa holken på marken för att undvika dammen av gammalt bomaterial att spridas.

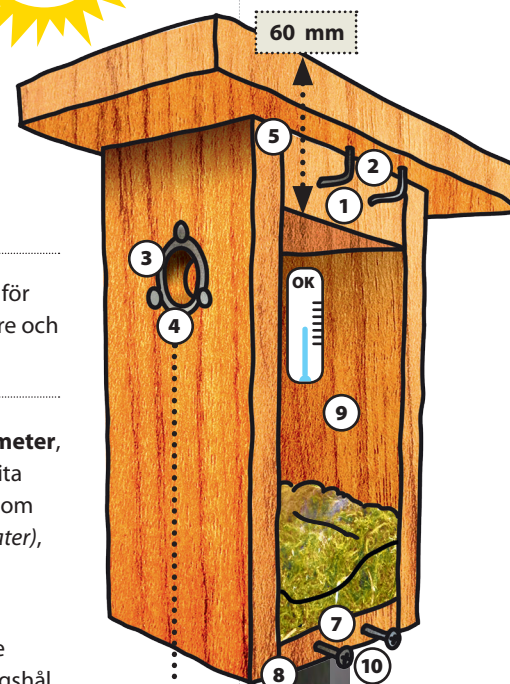
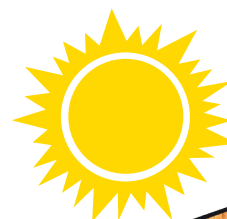


- 3 Ingångshålet är klätt med en metallbricka för att hindra hackspettar att hacka hålet större och angripa fågelkullen.

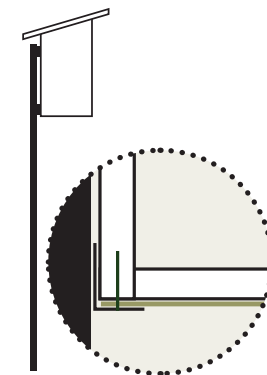
- 4 Diametern på ingångshålet är på **32 millimeter**, vilket är lämpligast för talgoxar och svartvita flugsnappare. Andra mindre mesfåglar såsom blåmes (*Parus caeruleus*), svartmes (*Parus ater*), tofsmes (*Parus palustris*) och talltita (*Parus montanus*) kan också häcka i holken.

Dock är det rekommenderat att för mindre mesfåglar ha fågelholk med mindre ingångshål på **28 mm**, då de större arterna kan tränga ut dem. Alla ovan nämnda fågelarter är aktiva ohyrabekämpare och skadar inte själva skörden.

- 5 Taket ovanpå holken's inre del är gjort av 60 mm virke. Det skyddar boet från att överhettas av sol på sommaren. Blir det för varmt i holken, måste ungarna använda mycket överflödigt energi för att svalka sig.



- 6 Holken's bottenstycke stöts av en metallskiva som står fast vid holken's fästningsclips. Den förhindrar bottnen att falla av när den blir skör efter långt användande. Bottenstycket är enkelt att byta ut vid behov då den är fäst med förzinkade skruvar.



- 7 Bottenstycket ligger mellan sidostyckena för att hålla bomaterialet torrt och hindra regnvatten att rinna in.

- 8 Bottenstycket har ventileringshål på 8 mm i hörnen. Fågelungar avger en betydlig mängd fukt när de växer. Ventileringshålen håller bomaterialet torrt och varmt.

- 9 Holnbrädorna är ohyvlade på insidan för att fågelungarna inte skulle halka när de klättrar upp till ingångshålet.

- 10 I stället för spik är holksdelarna sammanfogade med träskruvar för bättre grepp mellan de olika detaljerna. Detta hjälper att undvika sprickor mellan sidostycken. Sprickor i holken bör undvikas då ungarna kan fastna i dem med sina klor. De uppkomna sprickorna i brädor under holken's brukstid ska fyllas med tätningsmaterial, till exempel silikonpasta.

- 11 Metallstolpen hindrar rovdjur att klättra upp till holken och angripa fågelföräldrar som matar sina ungar.

